

Nr 86.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående Sveriges deltagande i garantien för ett för Österrikes återuppbyggande avsett internationellt lån; given Stockholms slott den 16 februari 1923.

Under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över utrikesdepartementsärenden för denna dag, vill Kungl. Maj:t härigenom föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

GUSTAF.

Hj. Branting.

Utdrag av protokollet över utrikesdepartementsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 16 februari 1923.

Närvarande:

Statsministern och ministern för utrikes ärendena BRANTING, statsråden LINDQVIST, THORSSON, OLSSON, SANDLER, NOTHIN, SVENSSON, HANSSON, ÅKERMAN, LINDERS, SCHLYTER och ÖRNE.

Efter gemensam beredning med chefen för finansdepartementet anför statsministern och ministern för utrikes ärendena:

»Österrikes ekonomiska och finansiella återuppbyggande har sedan länge framstått såsom ett av de internationella problem, vilkas snara Bihang till riksdagens protokoll 1923. 1 saml. 66 häft. (Nr 86). 1

lösning icke kan uppskjutas utan att allvarliga hinder resas för en eftersträvad stabilisering av förhållandena i Central- och Öst-Europa. Jämsides med den hjälpverksamhet av mera filantropisk art, som från olika sidor, ej minst från svensk, utövats för lindrande av det österrikiska folkets betryckta läge, hava ock allvarliga ansträngningar gjorts att med ekonomiskt bärkraftigare staters bistånd för Österrike skapa de förutsättningar av företrädesvis ekonomisk och finansiell art, utan vilka det österrikiska folket ej kunde förväntas bliva i stånd att framgångsrikt fullfölja arbetet på landets återuppbyggande.

För avhjälpande av det nödläge, vari åtskilliga av de av världskriget hårdast drabbade länderna råkat, framlades å en konferens i Köpenhamn i mars månad 1920 mellan representanter för de skandinaviska länderna samt Storbritannien och Nordamerikas Förenta Stater en plan till samfällid hjälpaktion från de allierade och neutrala makterna, avseende leverans på kredit till vissa länder, bl. a. Österrike, av varor, av vilka dessa länder voro i trängande behov. Enligt ifrågavarande plan skulle de förbindelser, som av Österrike utfärdades såsom likvid för eventuellt levererade varor, medföra förmånsrätt till betalning ur österrikiska statens tillgångar och inkomster samt prioritet framför de skadeståndsfordringar, om vilka stadgades i det i S:t Germain ingångna fredsfördraget eller i till detsamma hörande fördrag och överenskommelser.

Frågan behandlades ytterligare å en internationell konferens i Paris under april månad samma år, vid vilken konferens Sverige jämväl var representerat.

Det belopp å 10 millioner kronor, som i anslutning härtill av riksdagen anvisats för beredande av varukredit åt ifrågavarande länder, har emellertid ej för Österrikes vidkommande tagits i anspråk, då sagda land företrädesvis haft behov av livsmedel och för import härav i första hand hänvänt sig till andra kreditgivande länder, därifrån sådana varor lättare och på förmånligare villkor kunnat erhållas.

Denna första internationella hjälpaktion till förmån för Österrike avsåg i huvudsak att möta detta lands mest trängande behov. Det framstod emellertid snart såsom uppenbart, att för Österrikes ekonomiska och finansiella återställande åtgärder av betydligt mera omfattande natur vore erforderliga, vilkas genomförande i första hand ankomme på Österrike självt, men även påfordrade hjälp från andra makters sida, närmast i form av ett internationellt lån.

Enligt den plan, som framlades vid Nationernas förbunds finanskommittés förhandlingar i London den 23 maj—2 juni 1921, kunde ett sådant lån emellertid ej åvägbringas med mindre vissa österrikiska stats-

tillgångar och statsinkomster ställdes såsom säkerhet för detsamma. Därför vore emellertid nödvändigt, att de stater, som för skadeståndsfordringar eller hjälpkrediter redan fått sig tillförsäkrad panträtt i dessa tillgångar, dels förpliktade sig att icke före den 1 juni 1941 framställa något krav på betalning för dessa sina fordringar, dels ock medgäve, att de ekonomiska förbindelser, som Österrike med tillstånd av en internationell kontrollkommission kunde komma att ingå före den 1 juni 1926, skulle hava företrädesrätt till betalning ur Österrikes tillgångar och inkomster framför dessa fordringar.

Kungl. Maj:t förklarade sig den 19 augusti 1921, med hänsyn till föreliggande omständigheter, beredd att under angivna förutsättningar för Sveriges del avgiva utfästelse i sådant avseende.

Under den tidrymd, som förflöit, innan liknande förbindelser hunnit utverkas från samtliga i saken intresserade makter, förvärrades emellertid det ekonomiska läget i Österrike i synnerligen oroväckande grad, och en katastrof syntes vara nära förestående. De belopp, som av vissa stater under 1922 förskötterades Österrike i dess svåra nödläge, visade sig otillräckliga för en konsolidering av dess finansiella ställning, och under det att år 1921 möjlighet torde förelegat att uppbringa ett internationellt lån med Österrikes statstillgångar och inkomster såsom säkerheter, ansågos dessa säkerheter ej längre tillfyllest.

Det var under sådana förhållanden, som den i London i augusti månad 1922 församlade konferensen av de allierade huvudmakterna beslöt anmoda Nationernas förbunds råd att göra den österrikiska frågan till föremål för undersökning. Rådet uppdrog med anledning härav åt förbundets finanskommitté att avgiva rapport rörande problemets finansiella sida samt tillsatte för frågans vidare behandling en underkommitté av fem personer, bestående av representanter för Frankrike, Italien, Storbritannien, Tjeckoslovakiet och Österrike.

Resultatet av underkommitténs och finanskommitténs arbete föreligger i ett omfattande program för Österrikes ekonomiska och finansiella återuppbyggande, som fastställts i en av Nationernas förbunds råd godkänd överenskommelse, innefattad i trenne den 4 oktober 1922 i Genève dagtecknade protokoll jämte bilagor, av vilka tvenne protokoll undertecknats av representanter för Frankrike, Italien, Storbritannien, Tjeckoslovakiet och Österrike och ett ensamt av Österrikes representant.

Ifrågavarande handlingar torde i svensk översättning få såsom bilagor fogas till detta protokoll.

Enligt den del av den i Genève träffade överenskommelsen, som innehålles i det andra av nämnda protokoll, må Österrike, under den däri angivna garanti, upplägga ett internationellt lån å sammanlagt högst 650 millioner österrikiska guldkronor, avsett att täcka dels Österrikes till 520 millioner guldkronor uppskattade budgetära brist under de båda år, som enligt Nationernas förbunds finanskommittés det tredje av protokollet bilagda betänkande förväntas åtgå för de österrikiska statsfinansernas återställande, dels ock vissa av brittiska, franska, italienska och tjeckoslovakiska regeringarna lämnade förskott å sammanlagt 130 millioner guldkronor.

Såsom realsäkerhet för förräntning och amortering av detta lån, vartill av finanskommittén beräknats ett årligt belopp ej överstigande 70 millioner österrikiska guldkronor, pantförskrivas genom det tredje av förutnämnda protokoll de österrikiska tullinkomsterna samt avkastningen av det österrikiska tobaksmonopolet, vilka säkerheter enligt sagda kommittés mening, under förutsättning att det av densamma för Österrike utarbetade reformprogrammet genomföres, kunna anses vara för ändamålet tillräckliga och för övrigt, därest så visar sig nödvändigt, skola tillökas med andra panter.

Lånet skall emellertid därjämte garanteras av främmande makter, för vilka Österrikes återupphjälpande är av intresse. För de 130 millioner guldkronor, som avsetts till täckande av tidigare gjorda förskott, hava de stater som lämnat dessa, nämligen Frankrike, Italien, Storbritannien och Tjeckoslovakiet, åtagit sig full garanti. Vad däremot beträffar återstoden av lånesumman, 520 millioner guldkronor, hava nämnda stater vardera iklätt sig garanti intill 20 %, under det att garantien för amortering och ränta av återstående 20 % beräknats skola övertagas av andra stater.

I protokollet rörande här ifrågavarande lån hava även intagits bestämmelser om tillsättande av en kontrollkommission, bestående av representanter för de garanterande makterna, vilka skola hava en röst för varje av lånet garanterad procent eller del därav. Denna kommissions godkännande skall inhämtas beträffande sättet för garantiens tillämpning, lånevillkoren, emissionskursen, räntefoten, amorteringen, emissionskostnaderna, storleken av för räntebetalning och amortering erforderliga belopp, villkoren för respektive regeringars förskott, i händelse deras garantier skulle tagas i anspråk, ävensom sättet för återbetalningen av dessa förskott m. m. Kommissionen skall därjämte äga rätt att infordra upplysningar, respektive framställa förslag rörande de pantförskrivna statsinkomsternas förvaltning, liksom överhuvud rörande det finansiella reformprogrammets utarbetande och genomförande, varjämte dess godkännande skall inhämtas beträffande vissa viktigare förvaltningsåtgärder, som kunna

öva inflytande å avkastningen av de förpantade statsinkomsterna, såsom tariffändringar, som kunna medföra inkomstminskning, och förslag rörande koncessioner å eller bortförpaktande av sagda statsinkomster. Skulle desamma visa sig otillräckliga för lånets förräntning och amortering, äger kommissionen påfordra anvisande av andra inkomster för sådant ändamål.

I Genèveöverenskommelsen ingå vidare — förutom en såsom protokoll I betecknad deklaration rörande Österrikes politiska oberoende, territoriella integritet och suveränitet — en i det tredje protokollet gjord utfästelse från österrikiska regeringens sida att vidtaga eller underkasta sig vissa åtgärder, vilka avse att i enlighet med den reformplan, som uppdragits i det protokollet bilagda av Nationernas förbunds finanskommitté avgivna betänkande, inom två år åvägbringa stabilitet i den österrikiska budgeten.

Österrike förbinder sig vidare i sagda protokoll att i samarbete antingen med en provisorisk delegation från Nationernas förbunds råd eller en av rådet tillsatt och inför detsamma ansvarig generalkommissarie — med uppgift och befogenhet att övervaka det ovan nämnda reformprogrammets genomförande, särskilt de för det internationella lånet ställda säkerheterna och deras förvaltning och de genom detsamma influtna medlens användning — i enlighet med de av finanskommittén uppdragna grundlinjer närmare utforma detta reformprogram samt därefter inhämta det österrikiska parlamentets godkännande av detsamma. För parlamentet skall vidare omedelbart framläggas ett lagförslag, enligt vilket varje österrikisk regering bemyndigas att, utan inhämtande av parlamentets samtycke i de särskilda fallen, under två år inom det fastställda reformprogrammets gränser vidtaga alla åtgärder, som visa sig nödvändiga för att inom sagda tidsperiod genomföra jämvikt i statsbudgeten.

Av övriga i tredje Genèveprotokollet upptagna bestämmelser må framhållas den förpliktelse, som österrikiska regeringen ikläder sig, att dels avstå från rätten såväl att utsläppa pappersmynt som att underhandla om eller avsluta lån annat än i överensstämmelse med ovan omnämnda program och med generalkommissariens bemyndigande eller, där sådant skulle visa sig nödvändigt, med dennes och kontrollkommitténs samtycke, dels ock hos parlamentet begära nödvändiga ändringar i enlighet med finanskommitténs betänkande beträffande stadgarna för den planerade österrikiska emissionsbanken.

I enlighet med de sålunda åtagna förpliktelserna har österrikiska regeringen underställt parlamentet ett antal lagförslag, vilka även av detsamma med vissa jämkningar antagits.

I en av dessa lagar (återuppbyggnadslagen) har i detalj utformats en omfattande plan för statsförvaltningens reformering, åsyftande genomförande av en avsevärd minskning av statsutgifterna, varjämte vägar däri anvisas för åstadkommande av ökade statsinkomster, allt i syfte att möjliggöra jämvikt i statsbudgeten inom den föreskrivna tvåårsperioden.

I förstnämnda hänseende inrymmer lagen bland annat i fråga om statens affärsdrivande verksamhet bestämmelser gående ut på avsevärd minskning av antalet anställd personal och företagens affärsmässiga drift, I fråga om kommunikationsverken understrykes särskilt nödvändigheten av tariffernas höjande till sådana satser, att företagen i fråga bliva ekonomiskt bärande i stället för att såsom hittills uppvisa stora driftunderskott.

I fråga om den egentliga statsförvaltningen innehåller lagen föreskrifter om betydande personalindragningar, minskning av antalet ministerier och ämbetsverk, upphörande av viss statsverksamhet, som ej kan anses vara av nödvändig karaktär, förvaltningens förenkling o. s. v.

Avsevärda besparingar påräknas även kunna åstadkommas genom att i viss utsträckning successivt indraga statens bidrag till de kommunala organen samt genom sammanslagning av mindre kommuner till större förvaltningsenheter och genomförande beträffande den lokala förvaltningen av förenklingar och inskränkningar, motsvarande de för den centrala förvaltningen föreskrivna.

Ökade statsinkomster beräknas i första hand kunna erhållas genom förhöjning av tullavgifterna samt priserna å statsmonopolprodukter, konsumtionsavgifter å bland annat brännvin, vin, öl, mineralvatten och socker, omsättningsskatter, stämpelavgifter och direkta skatter.

Enligt en annan lag tillskapas ett utomordentligt kabinettsråd, sammansatt av förbundskanslern, vice-kanslern, övriga förbundsministrar samt 26 av nationalrådet bland parlamentets ledamöter valda statsråd, med uppdrag att till den 31 december 1923 uti i lagen närmare angivna avseenden utan inhämtande av parlamentets samtycke vidtaga de uti det tredje Genèveprotokollet avsedda och i återuppbyggnadslagen närmare utformade åtgärder ävensom företaga de modifikation och förändringar i det sålunda fastställda programmet, som må befinnas nödvändiga.

Utöver vad ovan anförts ifråga om de åtgärder, som från Österrikes sida vidtagits för genomförande av det utarbetade reformprogrammet, torde här böra meddelas följande uppgifter härom såväl som om läget i Österrike intill den 15 januari, hämtade från de rapporter, som avgivits dels av en till Wien av Nationernas förbunds råd utsänd pro-

visorisk delegation, dels ock av den av rådet tillsatte generalkommis-sarien, förre borgmästaren i Rotterdam, dr. Zimmerman.

I enlighet med Nationernas förbunds finanskommittés rekommendationer hava vissa ändringar vidtagits i den i juli månad 1922 av österrikiska parlamentet antagna lagen rörande skapandet av en fristående sedelutgivande bank, varjämte statuter för banken antagits i tillfredsställande form. Bankens kapital, 30 millioner guldkronor, har fulltecknats och banken trätt i verksamhet den 2 januari. Österrikiska kronans inflation har avstannat, i det att dollarnoteringen, som den 25 augusti 1922 var 75 000 papperskronor, den 15 december utgjorde 70 750 kronor. För första gången sedan vapenstilleståndet hava levnadskostnaderna att uppvisa nedgång, i det prisindex i oktober sjunkit med 8 %, i november med 6 % och i december med 3 %; en obetydlig höjning i januari kan återföras till särskilda orsaker. Insättningarna i banker och sparkassor hava på tre månader ökats med över 500 %, trots den avstannade inflationen. I december månad växte desamma med cirka 26 milliarder österrikiska papperskronor. Tillgången på utländska valutor har ökats från 730 000 pund sterling den 15 november till 2 850 000 den 15 december.

Ifråga om de österrikiska statsfinansernas ställning vid årsskiftet är att anteckna, att det för täckande av budgetbristen intill den 31 december erforderliga beloppet, som av Nationernas förbunds finanskommitté beräknats till 120 å 160 millioner guldkronor, i verkligheten stannat vid cirka 50 millioner guldkronor, som till sin huvudsakliga del täckts med inom landet upplånade medel. Att bristen kunnat hållas vid detta belopp, beror emellertid väsentligen därpå, att regeringen, längre än som ursprungligen avsetts, anlitat sedelpressen, vilket dock ej medfört någon ytterligare inflation av den österrikiska valutau.

Ett antal brådskande reformer av fiskalisk karaktär hava genomförts. Järnvägs- och posttarifferna hava sålunda avsevärt höjts i oktober månad, men täcka dock ännu ej, särskilt för järnvägarnas vidkommande, ens tillnärmelsevis driftkostnaderna.

Det administrativa reformarbetet synes däremot ännu ej hava i större omfattning hunnit igångsättas, ehuru likvisst även därutinnan en del åtgärder vidtagits. I enlighet med den av provisoriska delegationen och österrikiska regeringen utarbetade planen om reducering av statstjänarnas antal med 100,000 hava sålunda intill den 13 januari 25,494 personer avskedats.

Den för utövande av generalkommissariens funktioner erforderliga organisationen har i huvudsakliga delar genomförts. Från och med den 9 december insattes sålunda bruttoavkastningen av tullar och tobaksmonopol på särskild bankräkning under generalkommissariens kontroll.

Intill den 6 januari hava härå redovisats tullmedel till ett belopp av 43 milliarder och på tobaksmonopolet influtit 79 milliarder, allt papperskronor. Av dessa tillgångar skola, innan österrikiska regeringen därav erhåller några medel till sitt förfogande, bestridas nödvändiga utgifter för betalning av ränta och amortering å lånemedel. Å lån inflytande belopp föras likaledes å särskild räkning under generalkommissariens kontroll, och hava å densamma för statsutgifternas bestridande frigivits vissa belopp efter prövning av regeringens finansiella behov.

Frågan om Österrikes ekonomiska och finansiella rekonstruktion har senast varit föremål för Nationernas förbunds uppmärksamhet vid rådets sammanträde den 1 innevarande månad. Den därvid förda diskussionen präglades av en bestämd tillförsikt i fråga om utsikterna att genomföra det österrikiska reformprogrammet och åvägabringa den därför erforderliga internationella krediten.

Denna tillförsikt kommer även till uttryck i de vid mötet antagna resolutionerna. Rådet uttalar sålunda sitt erkännande av de betydande resultat i fråga om reformprogrammets genomförande, som redan uppnåtts, och konstaterar med tillfredsställelse det samarbete, som härutinnan ägt rum mellan Österrikes regering och folk. Den förbättring i läget, som redan inträtt, anses av rådet vara ägnad att befästa övertygelsen om att Genève-programmet berättigar till att med förtroende emotse Österrikes definitiva tillfrisknande, under förutsättning, att regeringen även i fortsättningen lägger i dagen fast beslutsamhet och hos folket finner det erforderliga stödet. Rådet framhåller vikten av att regeringen, understödd av folket och i samverkan med generalkommissarien, med det snaraste och fullständigt i praktiken omsätter de åtgärder och reformer, som förutses i Genève-protokollen, och vilka uteslutande dikteras av en önskan att i första hand tillvarata Österrikes berättigade intressen och återställa dess välbefinnande. Rådet understryker även betydelsen av, att Österrikes ekonomiska förbindelser med utlandet snarast möjligt bliva traktatmässigt ordnade medelst handelsfördrag med främmande makter.

Genom härvarande brittiska och franska ministrar mottog Kungl. Maj:t under sistlidne november månad en anmodan att deltaga i garantien för amortering och förräntning av de 20 % av 520 millioner guld-kronor, som, enligt vad ovan anförts, beräknats skola övertagas av makter, som utöver de ursprungliga undertecknarne kunde komma att ansluta sig till Genève-protokollen. Med anledning härav bemyndigades jag av

Kungl. Maj:t den 8 sistlidne december att lämna brittiska och franska regeringarna det svar, att svenska regeringen vore benägen att, under förutsättning av riksdagens samtycke, intill ett belopp av $2\frac{1}{2}\%$ deltaga i garantien för 520 millioner österrikiska guldkronor av sagda lån, därest även Danmark och Norge deltog i nämnda garanti och den garanti å 500,000 pund sterling, som tidigare av Sverige ställts i utsikt för ett internationellt finansinstitut för Europas ekonomiska återuppbyggande (The International Corporation), frigjordes för att ingå i Sveriges garanti av här avsedda lån.

Efter en förnyad framställning från engelska regeringens sida har Kungl. Maj:t sedermera genom beslut den 26 nästlidne januari funnit lämpligt att i så måtto företaga en jämkning i förutsättningarna för det i utsikt ställda svenska deltagandet i lånets garanterande, att ovan angivna förbehåll om norsk anslutning till detsamma frånträtts.

Även Nationernas förbunds råd har den 2 innevarande månad i skrivelse till svenska regeringen uttalat en förhoppning, att Sverige snarast möjligt måtte fatta definitivt beslut om deltagande i lånegarantien.

Framställning om deltagande i lånets garanterande har även rikstats till övriga under världskriget neutrala europeiska stater samt Belgien. Av de sålunda tillfrågade staterna hava hittills Spanien och Belgien anmält sitt deltagande i garantien med respektive 5 och $2\frac{1}{2}\%$. Schweiz har å sin sida till Österrikes återuppbyggande anslagit ett belopp av 20 millioner guldkronor, vilket dock på grund av beslutets form ej ansetts böra inbegripas i garantien. Av totalbeloppet, 520 millioner österrikiska guldkronor, skulle följaktligen återstå ogaranterade $12\frac{1}{2}\%$, vilka förväntas skola övertagas av de nordiska länderna och Nederländerna, varjämte Belgien förmodas eventuellt komma att höja sin andel i garantien.

Då jag nu i anslutning till ovan omförmälda beslut går att föreslå Kungl. Maj:t att i ärendet avlåta framställning till riksdagen, torde en redogörelse för de synpunkter, som för Kungl. Maj:t varit vägledande vid ställningstagandet till frågan om Sveriges deltagande i garantien för lånet, vara på sin plats.

Såsom jag vid ärendets föredragning inför Kungl. Maj:t den 8 sistlidne december tillåtit mig erinra, kunna givetvis under nuvarande ekonomiska förhållanden betänkligheter hysas mot ett åtagande av här ifrågasvarande art. Likaledes kunna farhågor ej utan vidare avvisas, att

den ekonomiska utvecklingen i Tyskland kan komma att ofördelaktigt påverka effektiviteten av de för Österrikes upphjälpande avsedda åtgärderna eller i övrigt medföra konsekvenser, ägnade att mana till betänksamhet mot ett deltagande däri.

Å andra sidan synes det, som om Sverige, med hänsyn till angelägenheten av att arbetet på Centraleuropas ekonomiska återställande på allvar igångsättes, svårligen kunde eller borde av de betänkligheter, som ovan angivits, undandraga sig att medverka i den internationella aktion för Österrikes återuppbyggande, som nu efter omsorgsfull utredning och planläggning genom Nationernas förbund igångsatts och som redan vunnit eller med stor sannolikhet torde komma att vinna anslutning från andra under kriget neutrala staters sida.

Såvitt nu kan bedömas, synes en medverkan från Sveriges sida ej behöva erbjuda alltför stora risker, då de österrikiska statsinkomster, som äro avsedda att säkerställa lånets amortering och förräntning, enligt sakkunnig uppskattning torde kunna anses tillräckliga och det ekonomiska läget i Österrike, enligt vad ovan framhållits, synbarligen märkbart förbättrats under intrycket av den emotsedda hjälpen.

Det har emellertid framstått såsom uppenbart, att med hänsyn till det nuvarande finansiella läget en eventuell svensk garanti måste begränsas till en jämförelsevis obetydlig del av lånebeloppet och har det därvid ansetts, att Sveriges andel borde fastställas till $2\frac{1}{2}$ % av det belopp, som erfordras för amortering och förräntning av den del — 520 millioner österrikiska guldkronor — av ifrågavarande lån, för vilken garanti ifrågasatts utanför de maktens krets, som undertecknat Genèveprotokollet. En sådan utfästelse skulle motsvara vad man från Nationernas förbunds sida tänkt sig såsom den på Sverige belöpande delen av en önskad garanti å sammanlagt 5 % från de nordiska staternas sida. Sveriges garanti skulle sålunda inskränkas till för amortering och förräntning av 13 millioner österrikiska guldkronor erforderliga belopp.

Vidare har det synt, att ett deltagande från Sveriges sida i den här ifrågavarande hjälpaktionen borde göras beroende av, att den särskilda garanti å 500,000 pund, som Sverige på sin tid ställt i utsikt för att möjliggöra upprättandet av ett internationellt finansinstitut för Europas ekonomiska återuppbyggande (The International Corporation), finge ingå i den föreslagna garantien.

I sådant avseende torde böra erinras därom, att Kungl. Maj:t för att bliva i tillfälle att genom svensk statsgaranti bidra till upprättande av ifrågavarande internationella finansorganisation i proposition nr 262 till förra årets riksdag anhöll om bemyndigande att förbinda svenska

staten att intill en kostnad av 9 millioner kronor deltaga i det internationella arbetet för Europas ekonomiska återuppbyggande, vilket bemyndigande även av riksdagen lämnades, samt att Kungl. Maj:t sedermera vid föredragning av handelsärenden den 15 juni 1922 förordnade, att genom ministern i London anmälan skulle göras därom, att Sverige för sin del vore i princip villigt deltaga i den ifrågavarande verksamheten, under förutsättning, att programmet för den tilltänkta internationella finansorganisationen befunnnes kunna förverkligas på det sätt och i den omfattning som avsetts.

Då, enligt av mig på vederbörligt håll inhämtade uppgifter, planen på ifrågavarande finansorganisation numera synes vara uppgiven, torde den av Sverige gjorda utfästelsen icke komma att tagas i anspråk. Det synes mig emellertid vara lämpligt, att för undvikande av varje missförstånd på denna punkt uttryckligen göra Sveriges deltagande i garantien för det internationella lånet till Österrike beroende av en frigörelse från den tidigare lämnade utfästelsen i fråga om det internationella finansinstitutet.

Slutligen synes ett svenskt deltagande i lånegarantien böra göras beroende av, att även Danmark ikläder sig motsvarande förbindelse. Med hänsyn till den från olika sidor vitsordade angelägenheten av att snarast möjligt kunna emittera åtminstone en del av lånet och då ett ytterligare uppskjutande av Sveriges ställningstagande i frågan torde vara ägnat att menligt inverka på genomförandet av den för Österrikes återuppbyggande utarbetade planen, synes däremot det villkor om norskt deltagande, som ursprungligen angivits såsom förutsättning för den från svensk sida i utsikt ställda anslutningen till lånegarantien, icke böra vidhållas, sedan norska regeringen förklarat sig ej vara beredd att för närvarande taga ställning till spörsmålet.

Under återopande av vad ovan anförts, får jag hemställa, att Kungl. Maj:t måtte i proposition föreslå riksdagen

dels medgiva, att Kungl. Maj:t må under här ovan angivna förutsättningar förbinda svenska staten att intill det belopp, som erfordras för amortering och förräntning av högst 13 millioner österrikiska guldkronor av kapitalbeloppet av det planerade internationella lånet för Österrikes finansiella återuppbyggande, deltaga i garantien av sagda lån;

dels ock bemyndiga riksgäldskontoret att tillhandahålla statsobligationer eller kontanta medel till

det belopp, som erfordras för fullgörande av de förbindelser, Kungl. Maj:t sålunda kan komma att ikläda staten.»

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan behagar Hans Maj:t Konungen lämna bifall samt förordnar, att proposition i ämnet av den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar, skall avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

H. Bennich.

*Bilaga 1.
Översättning.***Nationernas Förbund.**

Resolution, antagen av rådet onsdagen den 4 oktober 1922.

Rådet erhöll från presidenten för konferensen mellan de allierade huvudmakterna i London den 5 augusti 1922 en anmodan att undersöka Österrikes läge. Rådet uppfordrade Österrikes och Tjeckoslovakiets regeringar att taga säte i rådet. Ett underutskott, bestående av Storbritanniens, Frankrikes, Italiens, Tjeckoslovakiets och Österrikes representanter, erhöll i uppdrag att utarbeta resolutioner att underställa rådet. Rådet har just erhållit dessa förslag.

I enlighet med dessa förslag godkänner rådet, med tillägg av här nedan angivna bestämmelser, den framlagda planen: protokollen n:ris 1, 2, med bilagor, och 3.

Rådet åtager sig de förpliktelser och åligganden, som härleda sig från detta förslag, och anbefaller varje stat, som önskar medverka vid Österrikes återuppbyggande genom att delta i planens verkställande, att ansluta sig till protokollen n:ris 1 och 2.

Rådet anmodar underutskottet för den österrikiska frågan att fortsätta att övervaka lägets utveckling, i syfte att kunna avlägga rapport, när helst sådant anses nödvändigt.

Underutskottet anmodas att utan dröjsmål utse den i protokollen n:ris 2 och 3 omnämnde generalkommissarien, vars utnämning skall fastställas av rådet. Det förutsättes, att denne generalkommissarie icke skall tillhöra någon av de fyra huvudmakter, som deltaga i lånet, eller något av de till Österrike angränsande länder.

På förslag av de garanterande staterna, vilka undertecknat protokoll n:r 2, beslutar rådet, att ordförandeskapet uti garantstaternas kontrollkommission skall, så länge det kontrollsystem, varom stadgas i protokollen n:ris 2 och 3 kvarstår i kraft, utövas av den italienske ledamoten av kommittén och vice ordförandeskapet av den tjeckoslovakiske ledamoten.¹

Den franska texten till protokollen och bilagorna äger vitsord.

¹ Beträffande denna sista resolution förutsättes det, att orden »så länge som kontrollsystemet är i kraft» icke hänföra sig till den särskilda kontroll, varom stadgas i § 4, sista raden i protokollet n:r 3.

Bilaga 2.

Översättning.

Protokoll Nr 1.*Deklaration.*

Hans Brittiska Majestäts regering, Franska Republikens regering, Hans Majestät Konungens av Italien regering och Tjeckoslovakiska Republikens regering å ena sidan förklara högtidligt,

i det ögonblick, då de stå i begrepp att lämna Österrike hjälp i arbetet för detta lands ekonomiska och finansiella återupprättande,

i det de handla uteslutande i Österrikes och den allmänna fredens intresse och i överensstämmelse med de förpliktelser, de åtagit sig, när de antagit medlemskap i Nationernas Förbund,

att de skola respektera Österrikes politiska oberoende, territoriella integritet och suveränitet;

att de icke skola söka uppnå någon särskild eller uteslutande ekonomisk eller finansiell fördel, som direkt eller indirekt skulle kunna äventyra detta oberoende;

att de skola avhålla sig från varje åtgärd, som skulle kunna stå i strid med andan i de konventioner, vilka gemensamt avslutas för Österrikes ekonomiska och finansiella återupprättande, eller som skulle kunna menligt inverka på de garantier, som av makterna fastställas för att skydda fordringsägarnes och de garanterande staternas intressen;

att de, om omständigheterna därtill skulle föranleda, för att trygga iakttagandet av dessa grundsatser från alla nationers sida, i enlighet med bestämmelserna i akten för Nationernas förbund skola hänvända sig vare sig var för sig eller gemensamt till förbundets råd, på det att rådet må överväga, vilka åtgärder, som skola vidtagas, och att de skola ställa sig rådets beslut till efterrättelse.

Den Österrikiska Förbundsrepublikens regering å andra sidan

förbinder sig, i enlighet med artikel 88 i St. Germain-fördraget, att icke avhända sig sitt oberoende, att avhålla sig från varje underhandling eller varje ekonomiskt eller finansiellt åtagande, som skulle vara ägnat att direkt eller indirekt äventyra detta oberoende.

Denna utfästelse hindrar icke, att Österrike, med förbehåll för bestämmelserna i St. Germaintraktaten, bevarar sin handlingsfrihet beträffande tulltariffer och kommersiella eller finansiella överenskommelser och i allmänhet beträffande allt, som rör Österrikes hushållning eller dess handelsförbindelser, under förutsättning dock, att Österrike icke gör ingrepp i sitt ekonomiska oberoende genom att giva någon stat en särskild ställning eller särskilda fördelar, ägnade att äventyra detta oberoende.

Detta protokoll skall stå öppet för undertecknande av alla stater, som vilja ansluta sig till detsamma.

Till bekräftelse härav hava undertecknade, vederbörligen befullmäktigade för detta ändamål, underskrivit denna deklARATION (protokoll 1).

Som skedde i Genève den 4 oktober 1922 i ett exemplar, som skall deponeras hos Nationernas förbunds sekretariat och av detsamma omedelbart registreras.

(undert.) Balfour (undert.) Seipel
 G. Hanotaux
 Imperiali
 { Krěmář
 { Pospisil

Bilaga 3.
Översättning.

Protokoll N:r 2.

För att hjälpa Österrike i dess arbete för ekonomiskt och finansiellt återupprättande hava brittiska, franska, italienska, tjeckoslovakiska och österrikiska regeringarna gemensamt överenskommit om följande bestämmelser:

Artikel 1.

Österrikiska regeringen må under den garanti, som av denna konvention härflyter, utgiva erforderligt antal obligationer för uppbringande av ett effektivt belopp motsvarande högst 650 millioner guldkronor. Kapital och ränta för de sålunda utgivna obligationerna undantagas från varje skatt, avgift eller pålaga till den österrikiska staten.

Artikel 2.

Kostnaderna för utgivande, försäljning och provision skola tilläggas lånekapitalet, sådant det fastställts i föregående artikel.

Artikel 3.

Förräntningen och amorteringen av lånet skola ske genom en årlig betalning att utgå från de inkomstkällor, vilka avsatts såsom säkerhet för detta lån i enlighet med bestämmelserna i protokoll n:r 3.

Artikel 4.

Lånemedlen må endast användas med bemyndigande av den generalkommissarie, som utsetts av Nationernas förbunds råd, och i enlighet med de förpliktelser, som Österrikes regering åtagit sig och varom stadgas i protokoll n:r 3.

Artikel 5.

Brittiska, franska, italienska och tjeckoslovakiska regeringarna åtaga sig utan intrång på de regeringars handlingsfrihet, vilka tillträda denna konvention,

att utan dröjsmål av sina parlament begära bemyndigande att garantera betalningen av annuiteterna på detta lån intill 84 %, att fördelas enligt särskilda överenskommelser mellan vederbörande — under förbehåll att österrikiska parlamentet godkänner protokoll n:r 3 och antager den lag, varom stadgas i artikel 3 av sistnämnda protokoll.

Artikel 6.

Var och en av de fyra regeringarna äger utse en representant i den kontrollkommission, vars befogenhet anges i efterföljande bestämmelser. Var och en av dessa representanter äger 20 röster. De regeringar, som åtaga sig att garantera den återstod av annuiteten, vilken icke täckes av brittiska, franska, italienska och tjeckoslovakiska regeringarnas garanti, erhålla likaledes rätt att var och en utse en representant eller att överenskomma om utseende av gemensamma representanter. Varje representant erhåller en röst för varje procent eller del därav, som garanterats av hans regering.

Artikel 7.

Sättet för garantiens tillämpning, lånevillkoren, emissionskursen, räntefoten, amorteringen, kostnaderna för utgivande, försäljning och provision skola underställas de garanterande staternas kontrollkommission för godkännande. Storleken av det belopp, som erfordras för förräntning och amortering av lånet, skall likaledes godkännas av kontrollkommissionen. Varje upptagande av lån, som föreslås av österrikiska regeringen och vilket icke faller under de villkor, varom stadgas i protokoll n:r 3, skall på förhand underställas kontrollkommissionen för godkännande.

Artikel 8.

Kontrollkommissionen bestämmer, under vilka villkor regeringarnas förskott skola lämnas, för den händelse garantin sättes i kraft, ävensom sättet för återbetalning härav.

Artikel 9.

Inom de gränser, som fastställas i emissionsbestämmelserna, äger Österrikes regering rätt att konvertera lånen med kontrollkommissionens samtycke. Österrikiska regeringen är förpliktad utöva denna rätt på begäran av kontrollkommissionen.

Artikel 10.

Kontrollkommissionen äger rätt att fordra framläggandet av periodiska tablåer över ställningen och alla övriga upplysningar av brådskande natur rörande förvaltningen av de inkomster, som anvisats såsom garanti. Den äger göra generalkommissarien uppmärksam på de administrativa förändringar och förbättringar, som skulle kunna öka dessa inkomster. Varje ändring beträffande de tariffer, som ligga till grund för dessa inkomster, ägnad att minska den totalavkastning av inkomsterna, som, omvärderad i guld, före emissionen av lånet uppställts såsom minimum för täckande av de erforderliga annuiteterna, skall på förhand hänskjutas till kontrollkommissionen för godkännande. Detsamma skall gälla beträffande förslag till kontrakt rörande koncessioner å eller bortarrendering av dessa inkomstkällor.

Artikel 11.

För det fall att avkastningen av ifrågavarande inkomstkällor skulle visa sig otillräcklig och regeringarnas garanti sålunda skulle löpa fara att tagas i anspråk, äger kontrollkommissionen påfordra, att andra inkomstkällor skola avsättas, tillräckliga för annuiteternas gäldande.

Varje förslag till statshandling eller kontrakt, som skulle väsentligen ändra den österrikiska statsegendomens bestånd, skall delgivas kommissionen tre veckor innan detsamma blir definitivt.

Artikel 12.

Kontrollkommissionen skall sammanträda periodiskt vid de tidpunkter, som den själv må bestämma, och helst å den plats, där Nationernas förbund har sitt säte. Den skall endast meddela sig med generalkommissarien, vilken bör närvara eller låta sig företrädas vid kontrollkommissionens sammanträden. Kommissionens beslut fattas med absolut majoritet av de närvarande rösterna. För beslut i frågor, varom stadgas i artiklarna 7 och 8, erfordras dock en majoritet av två tredjedelar av närvarande röster.

Kontrollkommissionen skall sammankallas till extra möte på en begäran, som understödes av minst tio röster.

Artikel 13.

Kontrollkommissionen eller var och en av dess medlemmar äger begära alla upplysningar och förklaringar rörande det finansiella reformprogrammets utarbetande och genomförande. Kommissionen kan till generalkommissarien göra alla de erinringar och framställningar, som den finner nödiga för skyddande av de garanterande regeringarnas intressen.

Artikel 14.

I fall av missbruk kan kontrollkommissionen eller var och en av de garanterande staterna hänvända sig till rådet, som utan dröjsmål skall träffa sitt avgörande.

Artikel 15.

I fall av meningsskiljaktighet rörande tolkningen av detta protokoll skola parterna godtaga Nationernas förbunds råds uppfattning.

Till bekräftelse härav hava undertecknade, vederbörligen befullmäktigade för detta ändamål, underskrivit detta protokoll.

Som skedde i Genève den 4 oktober 1922 i ett exemplar, som skall deponeras hos Nationernas förbunds sekretariat och av detsamma omedelbart registreras.

(undert.) Balfour	(undert.) Seipel
G. Hanotaux	
Imperiali	
{ Krémár	
{ Pospisil	

Bilaga till protokoll Nr 2.*Inledning.*

1. Då finanskommittén beräknat, att den österrikiska bristen bör höjas från 520 till 650 millioner guldkronor med hänsyn till de förskott, som lämnats av vissa regeringar under detta år och vilka böra återbetalas vare sig med medel från det av Nationernas förbund organiserade lånet eller medelst obligationer, åtnjutande samma säkerhet och samma fördelar, skall den garanti, som beviljats av de stater, som undertecknat protokoll nr 2, hänföra sig till ett österrikiskt lån av 650 millioner guldkronor. Samtliga obligationer böra vara av samma slag och erbjuda samma säkerhet.

2. På det att emellertid de förskott, som må bli en följd av garantien för den del av det österrikiska lånet, som skall användas för återbetalning av redan lämnade förskott, icke måtte åvila de stater, som icke äro intresserade i en sådan återbetalning, och på det att de upppoffringar, som eventuellt kunna komma att utkrävas av ifrågavarande länder, icke skola bli större än de, som kunna uppkomma genom deras garanti för ett lån å 520 millioner guldkronor, hava de regeringar, som äro berättigade till återbetalning från den österrikiska regeringen (brittiska, franska, italienska och tjeckoslovakiska regeringarna), fastställt de bestämmelser, vilka återfinnas i bilaga B.

Bilaga A.

Franska, italienska och tjeckoslovakiska regeringarna åtaga sig att såsom garanti för utgivande av skattkammarväxlar eller liknande finansoperationer, vilka garanteras av bruttointkomsterna av tullväsendet och tobaksmonopolet och vilka i finanskommitténs betänkande avsetts för tiden, innan de skilda parlamenten givit bemyndigande till garantiens lämnande, anvisa återstoden av de summor, vilka utlovats till den österrikiska regeringen år 1922, och vilkas totalbelopp utgjorde:

Frankrike	55	millioner francs
Italien	70	» lire
Tjeckoslovakiet	500	» tjeckiska kronor

Med »återstoden» förstås ej blott de belopp av ovanstående summor, som ännu ej utbetalats, utan även belopp, vilka, ehuru de utbetalats, lämpligen kunna på grund av deras nuvarande användning, med österrikiska regeringens samtycke, frigöras för annat ändamål. Så snart sådant samtycke erhållits, skall den på detta sätt bestämda återstoden utan dröjsmål ställas till österrikiska regeringens förfogande för att med generalkommissariens eller den av rådet tillsatta provisoriska delegationens bemyndigande användas för ovannämnda finansoperationer.

Så snart de olika parlamenten lämnat bemyndigande att garantera tillsammans åtminstone 80 %, skall återstoden av de sålunda såsom garanti använda förskotten frigöras och återbetalas till vederbörande regeringar.

Som skedde i Genève den 4 oktober 1922.

(undert.) Balfour
G. Hanotaux
Imperiali
{ Krémár
{ Pospisil

Bilaga B.

Fördelningen av den i artikel 5 av protokollet nr 2 och moment 2 av ovanstående inledning omnämnda garantien mellan de fyra regeringarna, den brittiska, franska, italienska och tjeckoslovakiska, skall äga rum i enlighet med följande bestämmelser:

1. Garantien för de annuiteter, motsvarande en summa av 130 millioner, som fordras för gäldande av de förskott, som avses i moment 1 av inledningen, skall fördelas med en tredjedel på vardera av brittiska, franska och tjeckoslovakiska regeringarna.

2. Beträffande det belopp, som erfordras för återbetalning av den tjeckoslovakiska krediten, uppgående till ungefär 80 millioner guldkronor, medger den tjeckoslovakiska regeringen, att totalbeloppet av den återbetalning, vilken den har rätt att fordra av lånemedlen, begränsas till 60 millioner guldkronor. Den godtager såsom betalning för dessa 60 millioner obligationer, utgivna utöver beloppet för den effektiva teckningen. För täckning av återstoden av dess fordran skall regeringen åtnöjas med förskrivningar i tjeckoslovakiska kronor, åtnjutande samma rättigheter och säkerheter som låneobligationerna. Dessa förskrivningar skola dock icke åtnjuta garanti av de övriga staterna och kunna utgivas utöver 650 millioner.

Brittiska och franska regeringarna, som i enlighet med sina kontrakt äro berättigade till återbetalning av hela beloppet av sina förskott å från det första lånet inflytande medel, godkänna en skala för progressiv återbetalning, varigenom större delen av denna återbetalning faller på de senare inbetalningarna å lånet.

Italien skall äga rätt till återbetalning från lånemedlen beträffande den del av det italienska förskottet, som icke återbetalats efter att hava använts i enlighet med bestämmelserna i bilaga A, efter en betalningsskala lika med den, som skall gälla för Englands fordran. För den händelse garantien träder i kraft, skall Italien i vad avser garantien för de 130 millioner endast vara ansvarig för den del av annuiteten av lånet, som motsvarar det belopp, beträffande vilket detta land äger rätt till återbetalning.

I den mån Italien sålunda föranledes att åtaga sig en del av garantien för

de 130 millionerna, skall den del av garantien, som åvilar Frankrike, Tjeckoslovakiet och Storbritannien i motsvarande grad minskas.

Genève den 4 oktober 1922.

(undert.) Balfour
G. Hanotaux
Imperiali
{Krémář
{Pospisil

Förklarande anmärkning.

Av en jämförelse mellan artikel 5 av protokoll n:r 2 (i vilken till ett maximum av 84 % fastställes den garanti, som skall lämnas av de fyra regeringarna att fördelas enligt överenskommelse) samt inledning och bilaga B följer:

att var och en av de fyra regeringarna åtager sig att garantera 20 % av annuiteten till ett lån, utgivet för täckande av en brist å 520 millioner,

att fördelningen av garantien för återstoden av annuiteten, motsvarande skillnaden (130 millioner) mellan totalsumman av 650 millioner och nämnda summa av 520 millioner, skall äga rum i enlighet med bilaga B.

(undert.) Balfour
G. Hanotaux
Imperiali
Krémář
Pospisil

Genève den 4 oktober 1922.

Bilaga 4.

Översättning.

Protokoll N:r 3.

Undertecknad, som handlar i österrikiska regeringens namn, vederbörligen befullmäktigad för detta ändamål, förklarar sig godtaga följande förpliktelser:

1. Österrikiska regeringen skall hos sitt parlament begära ratifikation av den av densamma undertecknade politiska förklaring, som utgör föremål för protokoll n:r 1.

2. Österrikiska regeringen skall inom en tidrymd av en månad i samarbete antingen med generalkommissarien, vars befogenheter angivas i nedanstående moment 4, eller med en provisorisk delegation från Nationernas förbunds råd, som

må utses för detta ändamål, uppgöra ett program för reformer och förbättringar, att genomföras steg för steg, i syfte att inom två år sätta Österrike i stånd att återställa en varaktig jämvikt i sin budget. Huvudlinjerna för detta program hava uppdragits i finanskommitténs närlagda betänkande. Detta program skall sätta Österrike i stånd att fullgöra sina förpliktelser genom ökning av inkomsterna och minskning av utgifterna. Detsamma utesluter tillgripande av lån utom under de villkor, som därför äro bestämda, och förbjuder i enlighet med de stadgar, som fastställas för den emissionsbank, som skall upprättas, varje ny penninginflation.

Genom detta program skall Österrike dessutom sättas i stånd att genom en rad av åtgärder, avseende en allmän ekonomisk reform, tillförsäkra sig finansiell stabilitet på varaktig grundval. Den ekonomiska kommitténs betänkande, som behandlar dessa sidor av spörsmålet, skall i vederbörlig ordning överlämnas till generalkommissarien.

Det överenskommes, att, därest detta första program i praktiken skulle visa sig otillräckligt för återställande av varaktig jämvikt i budgeten inom två år, österrikiska regeringen i samråd med generalkommissarien bör vidtaga ändringar däri, ägnade att möjliggöra ett uppnående av det eftersträfvade resultatet. Österrikiska regeringen skall begära sitt parlaments godkännande av ovanstående plan.

3. Österrikiska regeringen skall omedelbart för österrikiska parlamentet framlägga ett lagförslag, enligt vilket lämnas fullmakt för två år åt varje regering, som under denna tid må innehava makten, att inom detta programs gränser vidtaga alla åtgärder, som enligt dess mening äro nödvändiga för återställande av jämvikt i budgeten till den nämnda tidsperiodens slut, utan att härför behöva nytt samtycke av parlamentet.

4. Österrike godtager, att av Nationernas förbunds råd utses en generalkommissarie, som skall vara ansvarig inför rådet och som kan återkallas av detta. Generalkommissariens befogenheter äro till sina huvuddrag angivna uti finanskommitténs betänkande.

Generalkommissarien skall hava i uppdrag att tillse och övervaka, att reformprogrammet utföres. Han skall vara bosatt i Wien. Han äger anställa nödig teknisk personal. Utgifterna för generalkommissarien och hans personal skola godkännas av rådet och ersättas av österrikiska regeringen. Generalkommissarien skall varje månad till rådet avgiva rapport rörande de framsteg, som gjorts i reformväg, och uppnådda resultat. Denna rapport skall utan dröjsmål delgivas kontrollkommissionens medlemmar.

Österrikiska regeringen godtager att icke kunna förfoga över de medel, som inflyta på grund av lånet, och ej heller vidtaga åtgärder för diskontering av dessa lånemedel utan bemyndigande av generalkommissarien. De villkor, som fastställas av generalkommissarien för beviljande av sådant bemyndigande, skola icke hava annat ändamål än tryggande av reformprogrammets progressiva genomförande och undvikande av minskning av värdet av de panter, vilka anvisats för lånet.

Om österrikiska regeringen anser, att generalkommissarien missbrukat sin myndighet, kan den hänvända sig till Nationernas förbunds råd.

Generalkommissariens uppdrag skall upphöra genom Nationernas förbunds råds beslut, när rådet kunnat konstatera, att Österrikes finansiella stabilitet tryggats. Härigenom beröres icke den särskilda kontrollen över de panter, som avsatts för lånet.

5. Österrikiska regeringen pantförskriver för det garanterade lånet bruttoinkomsterna av tullarne och tobaksmonopolet och, därest generalkommissarien så anser nödvändigt, andra särskilda panter i samråd med honom. Regeringen skall icke vidtaga några åtgärder, som enligt generalkommissariens mening äro ägnade att minska värdet av dessa panter och därigenom äventyra långivarnes och de garanterande staternas säkerhet. Särskilt kan österrikiska regeringen icke utan generalkommissariens samtycke ändra de tariffer, som ligga till grund för de pantförskrivna inkomsterna, på sådant sätt att den totala minimiavkastningen minskas sådan den, omräknad i guld, för täckande av de erforderliga annuiteterna, fastställts före emissionen av lånet.

Bruttoavkastningen av de inkomstkällor, vilka avsatts som säkerhet, skola för säkerställande av annuitetsbetalningen å lånen, inbetalas å en särskild räkning, alltefter som densamma inflyter. Endast generalkommissarien äger kontroll över denna räkning. Generalkommissarien äger anbefalla sådana ändringar och förbättringar, som äro ägnade att öka avkastningen av de inkomstkällor, som avsatts såsom säkerhet. Om oaktat dylika föreställningar han finner, att värdet av dessa tillgångar allvarligen äventyras genom den österrikiska regeringens förvaltning av desamma, äger han påfordra, att denna förvaltning överflyttas till särskilda organ, antingen genom bildande av statsmonopol eller medelst koncessioner eller bortarrendering.

6. a) Österrikiska regeringen förbinder sig att icke bevilja några koncessioner, vilka enligt generalkommissariens mening äro ägnade att äventyra genomförandet av reformprogrammet.

b) Österrikiska regeringen avstår från all rätt att utgiva pappersmynt och skall icke underhandla om eller avsluta lån annat än i överensstämmelse med ovanstående program och med generalkommissariens bemyndigande. Om österrikiska regeringen skulle anse sig tvungen att överväga upptagandet av lån, vilka icke innefattas i det program, som avses i detta protokoll, skall den först underställa dylika planer generalkommissarien och kontrollkommissionen för godkännande.

c) Österrikiska regeringen skall hos parlamentet begära nödiga ändringar i enlighet med finanskommitténs rapport såväl i stadgarna för emissionsbanken som ock, om så skulle visa sig erforderligt, i lagen av den 24 juli 1922 (Bulletin des Lois N:o 490). I emissionsbankens stadgar skall tillförsäkras densamma absolut oberoende i förhållande till regeringen. Banken skall handhava statsverkets kassa, utgöra central för detsammas uppbörd och utbetalningar och lämna periodiska tablåer över den finansiella ställningen vid de tidpunkter och i den form, som efter överenskommelse med generalkommissarien fastställles.

d) Österrikiska regeringen skall vidtaga och utföra alla de beslut, som äro erforderliga för det fullständiga genomförandet av reformprogrammet. Häri innefattas reformer i förvaltningen och ofrånkomliga ändringar i lagstiftningen.

7. Österrikiska regeringen skall vidtaga nödiga åtgärder för vidmakthållande av allmän ordning.

8. Alla ovan angivna förpliktelser beträffande generalkommissariens befogenheter samt finansiella och administrativa reformer, i vad de angå tiden efter den 1 januari 1923, äro villkorliga och bliva icke slutgiltigt bindande, förrän av brittiska, franska, italienska och tjeckoslovakiska regeringarna utlovade garantier bekräftats av vederbörande parlament.

Dock förbinder sig österrikiska regeringen slutgiltigt:

a) att redan nu vidtaga alla i dess makt stående åtgärder för att minska budgetbristen; dessa åtgärder skola särskilt innefatta höjning av järnvägs-, post- och telegrafavgifter och prisen å statsmonopolens produkter;

b) att omedelbart för österrikiska parlamentet framlägga det lagförslag, som avses i moment 3, och genom vilket den nuvarande eller varje efterföljande regering under tvenne år erhåller fullmakt att vidtaga alla de åtgärder, som enligt dess mening äro nödvändiga för att till den nämnda tidrymdens slut återställa jämvikt i budgeten;

c) att omedelbart utarbeta ett reformprogram, att vidtaga erforderliga lagstiftningsåtgärder och att sätta i verket de första verkställighetsåtgärder, som i detta program avses för tiden intill den 1 januari 1923.

9. I fall av meningsskiljaktighet rörande tolkningen av detta protokoll skola parterna godtaga Nationernas förbunds råds uppfattning.

Detta protokoll skall delgivas signatärmakterna till protokoll 2, undertecknat i Genève den 4 oktober 1922.

Till bekräftelse härav har undertecknad, därtill vederbörligen befullmäktigad, underskrivit detta protokoll.

Som skedde i Genève den 4 oktober 1922 i ett exemplar, som skall deponeras hos Nationernas förbunds sekretariat och av detsamma utan dröjsmål registreras.

(undert.) Seipel

Bilaga 5.

Översättning.

Nationernas förbund.

Finanskommitténs svar på de frågor, som underställts densamma av rådets österrikiska kommitté.

Efter att i samråd med de österrikiska delegerade hava behandlat de frågor, som underställts densamma av rådets österrikiska kommitté, har finanskommittén äran överlämna följande svar, som äro uttryck för dess medlemmars enhälliga mening.

Fråga 1.¹⁾

Finanskommittén anmodas att i samråd med de österrikiska delegerade undersöka de för säkerställande av jämvikt i budgeten nödvändiga och utförbara åtgärderna och att uttala sin mening om den tidrymd, inom vilken dessa åtgärder kunna lämna de avsedda resultaten.

¹⁾ Svaren på frågorna 1, 2, 3 och 4 innehålla blott ett sammandrag av kommitténs slutsatser och ej de detaljerade utlåtanden, på vilka de äro grundade.

Svar:

Det är svårt att på denna fråga giva ett bestämt svar, ty tidrymden i fråga beror huvudsakligen på österrikiska regeringens hållning beträffande genomförandet av de föreslagna radikala reformerna, ävensom på huruvida den besitter den beslutsamhet och auktoritet, som härför fordras. Under förutsättning att dessa tvenne oefftergivliga villkor äro förhanden, anser kommittén det vara möjligt att ernå jämvikt i budgeten inom två år. Det är på detta antagande kommittén bygger, då den uppställer följande rekommendationer.

De åtgärder, som främst äro nödvändiga för att nå det avsedda resultatet, äro följande:

a) *Reformering av statens industriella företag.*

Statens industriella företag böra helt nedläggas, om de äro onödiga; eljest böra de antingen drivas av staten efter affärsmässiga principer, d. v. s. på sådant sätt att de lämna vinst, eller ock i vissa lämpliga fall utarrenderas till enskilda personer. Därest det underskott, som ifrågavarande företag hittills uppvisat, försvunne, skulle härigenom möjliggöras årliga besparingar av ända till 170 millioner guldkronor.

Det mest slående exemplet är järnvägarna, som för närvarande uppvisa ett underskott på 124 millioner guldkronor. Orsakerna härtill äro att söka dels i det allt för stora antalet tjänstemän, (vilket bör reduceras) och dels i tillämpandet av för låga tariffer. Under det att lönerna automatiskt ökats i samma mån som index för levnadskostnaderna stigit, hava tarifferna ej undergått mer än en femtedel av den förhöjning, som efter samma principer rätteligen borde hava genomförts. Enligt fredsfördragets bestämmelser tillämpas dessa låga tariffer jämväl på transitotrafiken och utgöra följaktligen en fördel för utlandet. Kommittén anser, att förlusten på järnvägarna bör bringas att upphöra inom två år, och att den betydande transitotrafiken framdeles borde göra dem inkomstgivande.

b) *Inskränkning av antalet tjänstemän.*

Wien, som är huvudstad i ett land med 6 millioner invånare, har för närvarande flera statstjänstemän, än då det var huvudstad i ett rike med mer än 50 millioner invånare. Kommittén anser, att på denna punkt skulle kunna åvägabringas en betydande minskning av utgifterna, uppgående till åtminstone en tredjedel av dessa, under loppet av övergångstiden.

Vidare böra de bidrag indragas, som lämnas de lokala förvaltningarna för att sätta dem i stånd att bevilja sina tjänstemän med levnadskostnadsindex stigande löneförhöjningar.

Dessa reformer skulle medföra en årlig besparing av 130 millioner guldkronor.

Fråga 2.

Finanskommittén anmodas undersöka vilket deficit, i guld räknat, som kan betraktas som oundvikligt under övergångstiden.

Svar:

Kommittén uppskattar den totala brist, som kan förutses under den två-åriga övergångstiden, till 520 millioner guldkronor, däri ej inbegripet den för återbetalning av vissa under detta år gjorda förskott nödvändiga summan, vilken

ökar totalsumman till 650 millioner guldkronor. För att möjliggöra genomförandet av reformerna måste detta deficit täckas medelst krediter.

Ovanstående beräkning av bristen grundar sig på här nedan uppgjorda »normalbudget», som är uppgjord med hänsynstagande till ovan ifrågasatta reformer.

Utgifter:

Normal budget:	Mill. guldkronor:
Statsskuld	52
Pensioner	42
Den civila förvaltningen	100
Armé	20
Socialt understöd	23
	<hr/> 237

Det borde vara möjligt att efter förloppet av två år täcka dessa 237 millioner guldkronor medelst skatter. Denna siffra motsvarar i själva verket endast 40 guldkronor per invånare och skulle sedermera kunna ökas. De svårigheter, som f. n. förorsakas av en skatteläggning, som ej anpassats efter penningvärdets fall, ävensom de svårigheter av annan karaktär, som penningvärdets stabilisering omedelbart kommer att medföra, göra det emellertid föga antagligt, att man tidigare skall lyckas uppnå denna siffra.

Fråga 3.

Vilka säkerheter kan Österrike erbjuda för privata krediter och vilket är det approximativa värdet av dessa säkerheter?

Svar:

De såsom säkerheter lämpligaste inkomstkällorna borde, om nödiga administrativa reformer genomfördes, giva följande årliga avkastning.

	Mill. guldkronor
Skogar och domäner	1
Salt	1
Tullar	40
Tobak	40

De tre första av dessa säkerheter äro efter österrikiska regeringens nuvarande planer avsedda att utgöra pant för den nya sedelutgivande banken. Med försiktig uppskattning kan man emellertid anse, att av tullarnes avkastning komma att återstå 28 millioner disponibla som pant i andra hand, förutom de 40 millioner, som härflyta från tobaksmonopolet och utgöra en första säkerhet.

Dessutom anser kommittén (se svar på frågan 4), att förslaget angående upprättandet av den nya sedelutgivande banken utan fara kan modifieras så att totalavkastningen av tullarna lämnas som första säkerhet för de nödvändiga krediterna under övergångsperioden. Vidare skulle fastighetsskatten i fall av behov och med nödiga reformer kunna anslås som tillägghypotek av första ordningen.

Utgifterna för förräntning och amortering av ett lån av högst 650 millioner guldkronor, skulle icke överstiga 70 millioner guldkronor.

Enligt kommitténs enhälliga mening lämna alltså säkerheterna mer än tillräcklig täckning för de nödvändiga krediterna under övergångsperioden, detta dock under den väsentliga förutsättningen, att de anbefallda reformerna genomföras (att nödiga åtgärder vidtagas för att åt regeringen giva tillräcklig auktoritet och övertyga allmänna meningen, att de verkligen skola genomföras) samt att ordningen upprätthålles såväl inom landet som utåt.

Fråga 4.

Finanskommittén anmodas att uttala sin mening angående förslaget om upprättande av en österrikisk sedelutgivande bank.

Svar:

Kommittén anser, att förslaget att skapa en sedelutgivande bank ingår som ett värdefullt och till och med oundgängligt moment i de för Österrikes återuppbyggande nödvändiga åtgärderna.

Kommittén anser emellertid att:

a) det föreslagna kapitalet, 100 millioner guldfrancs, är alldeles för stort: 30 millioner borde vara tillräckligt.

b) förslaget att lämna statsgaranti för bankens kapital och för skälig ränta på detsamma genom att ställa inkomsten av tullarna som första pant bör övergivas. Detta låter sig göra, om man godkänner övriga för återupprättande av Österrikes finanser ifrågasatta åtgärder.

c) Bankens kapital bör anskaffas genom privat teckning. Om det blir nödvändigt att taga statsmedel i anspråk, bör statens andel så fort som möjligt överlåtas på enskilda.

d) Den nuvarande bestämmelse, enligt vilken generalförsamlingens val av direktörer och biträdande direktörer fordrar stadfästelse av förbundsregeringen, bör utgå.

Kommittén önskar alldeles särskilt betona, att den sedelutgivande banken ej kan bidra till återupprättande av kreditväsendet i Österrike, därest ej jämsides långtgående reformer för återställande av jämvikt i budgeten genomföras (och för övergångsperioden oundgängliga krediter erhållas); även i sådant fall kan bankens slutliga framgång emellertid tryggas endast under förutsättning att det ekonomiska läget gradvis förbättras.

Fråga 5.

Under vilka villkor kunna medel påräknas för täckandet av bristen under övergångsperioden?

Svar:

I. Finanskommittén anser, att den brist, som under de två första åren måste täckas med lånemedel, uppgår till ungefär 520 millioner guldkronor, vartill kommer ett belopp för täckande av vissa under 1922 gjorda förskott, varigenom totalsumman belöper sig till 650 millioner guldkronor. Det gäller här en brist i budgeten, vilken först och främst måste täckas med österrikisk och ej med utländsk valuta. Man kan således hoppas, att när den inre krediten i Österrike en

gång blivit återställd, en avsevärd del av bristen skall kunna täckas genom inrikes lån. Österrike saknar emellertid för närvarande kredit. Anlitande av vare sig inländska eller utländska lån är därför uteslutet, så länge icke följande finansiella villkor blivit uppfyllda:

1. Österrikiska regeringen måste omedelbart (utan att invänta Nationernas förbunds beslut) vidtaga alla i dess makt stående åtgärder för att hindra ökning av bristen (såsom höjning av taxor för järnvägar, post, telegraf och telefon, ökning av försäljningspriset på monopolprodukterna tobak, salt etc.).

2. Ett kontrollsystem måste upprättas och sättas i verksamhet, varjämte österrikiska regeringen måste giva bevis för sin redobogenhet att i allo medverka till detsammias effektivitet.

3. Inkomsterna av tullväsendet och tobaksmonopolet, med undantag av vad som erfordras för genomförande av nödvändiga förbättringar i dessas förvaltning, böra anvisas som säkerhet för lånen.

Den österrikiska kreditens återställande förutsätter även vissa andra åtgärder, redan dryftade av rådets österrikiska kommitté, såsom garanterande av Österrikes territoriella och ekonomiska integritet under Nationernas förbunds auspicier, förbättrande av Österrikes internationella ekonomiska förbindelser liksom av dess inre ekonomiska ordning; upprättande av ett väl organiserat gendarmeri i hela landet; grundande av den föreslagna sedelutgivande banken och upphörande av ytterligare sedelutgivning.

När alla dessa åtgärder vidtagits och deras verkan visat sig, torde man med fog kunna antaga, att Österrikes egen kreditställning kommer att möjliggöra upptagandet av lån såväl inom landet som i utlandet. Det vore emellertid förfänt att förvänta, att dessa reformer med framgång kunna bringas i verkställighet, med mindre österrikiska regeringen och folket alltifrån början kunna med viss grad av säkerhet påräkna förverkligandet av det uppställda slutmålet, nämligen återupprättande av ekonomisk och finansiell jämvikt. Åtgärder för täckande av bristen måste vidare omedelbart vidtagas, och så framt icke den utländska kreditbas, som är nödvändig för att anskaffa de för täckande av bristen erforderliga lån, kan åvägbringas, komma de nödvändiga panterna icke att kunna åvägbringas förrän om flera månader.

Finanskommittén måste därför draga den slutsatsen, att intet program för Österrikes återuppbyggande kan med framgång genomföras, så framt icke vissa stater förklara sig beredda att garantera de för täckande av den beräknade bristen nödvändiga lånen. Det har visat sig, att dessa garantier i de flesta fall ej kunna lämnas utan samtycke av de garanterande staternas parlament. Därest emellertid utfästelser om garanti, under förbehåll av senare parlamentbeslut, redan nu kunde erhållas, skulle sådana utfästelser lämna den för reformernas påbörjande nödvändiga yttre grundvalen för kreditens återställande. Garantierna måste fullt motsvara hela den beräknade maximibristen, enär det skulle vara både svårt och farligt att inlåta sig på ett allmänt reformprogram utan att från början vara viss på att till sitt förfogande äga härför erforderliga medel. Detta behöver icke innebära, att garantierna för hela summan behöva tagas i anspråk, utan det torde mycket väl kunna hända, att de lämnade garantierna icke komma att för de garanterande staterna medföra några kontanta utbetalningar.

Lyckas reformprogrammet, finnes anledning att hoppas, att en viss del av den beräknade totalbristen kommer att kunna täckas med tillhjälp av inhemska

tillgångar eller utan anlitan­de av yttre garantier, samt att österrikiska statens inkomster komma att mycket väl räcka till för förräntning och amortering av de garanterade lånen, utan att de garanterande makterna behöva anlitas. Icke desto mindre är det givet, att garantier, svarande mot hela beloppet av den beräknade bristen, utgöra en väsentlig förutsättning för framgång. Ju större antalet garanterande stater blir, desto bredare blir grunden för det behövliga förtroendet.

II. Vi övergå nu att draga upp linjerna för de praktiska åtgärder, som böra vidtagas för att täcka bristen, och förutsätta, att ovan angivna reformer på­börjats samt att utfästelser om garanti för hela totalbeloppet av bristen erhållits av olika stater.

Övergångstiden kan lämpligen uppdelas i fyra perioder.

Första perioden. Från det utfästelser om garantier lämnats till dess kontrollen införts.

Under denna första period är det av väsentlig betydelse, att österrikiska regeringen vidtager alla åtgärder, som äro möjliga, för att minska bristen. Någon förändring i övrigt i det nuvarande läget kan däremot icke påräknas under denna period.

Andra perioden. Från kontrollens införande till garantiernas ratifikation av respektive parlament eller 31 december 1922.

Det är att antaga, att den nya sedelutgivande banken skall börja sin verksamhet inom några veckor och att det under Nationernas förbunds ledning upprättade kontrollsystemet är färdigt att träda i verksamhet. Vi anse, att ett belopp av 120 till 160 millioner guld­kronor erfordras för täckande av bristen under denna period.

Vi tro, att denna summa, i den mån densamma icke täckes av den reserv, som finnes till österrikiska regeringens förfogande vid tidpunkten för kontrollens början, skall kunna anskaffas på följande sätt. Av den icke förbrukade delen av de franska, italienska och tjeckoslovakiska krediterna återstår disponibelt ett belopp, som vid tidpunkten för denna rapports avgivande anses uppgå till omkring 45 millioner guld­kronor. Därest de kreditgivande regeringarna därtill lämna sitt medgivande, skulle denna summa kunna användas som partiell säkerhet för skattkamarväxlar på tre eller sex månader (utställda i guld­kronor eller i utländsk valuta), vilka skola utgivas i Österrike av österrikiska regeringen och övertagas av de österrikiska bankerna. Dessa växlar kunde dessutom garanteras genom en första panträtt i tullarna och i tobaksmonopolet. Det guldförråd, som tillhör den gamla österrikisk-ungerska banken, kunde måhända även i stället för att deponeras i den nya sedelutgivande banken tillfälligtvis användas som säkerhet för dessa skattkamarväxlar. Frågan om bästa sättet för användande av nämnda guld synes böra avgöras genom en överenskommelse mellan österrikiska regeringen och bankerna, som i stor utsträckning äro intresserade i den sedelutgivande banken. Man torde av de österrikiska bankerna kunna skäligen begära, att de, såsom sin insats för reformernas framgång, antaga dessa villkor.

Tredje perioden. Från garantiernas ratifikation till emissionen av ett långfristigt lån.

Så snart regeringarnas garantier erhållits, kunna österrikiska skattkamarväxlar i guld­kronor eller i utländsk valuta emitteras med förbehåll om rätt till betalning ur det planerade lånet. För dessa växlar kunde säkerhet ställas antingen på samma sätt som för de under andra perioden utgivna växlarna eller

genom garanti av makterna. Sättet för anlåtande av garantierna kan lämpligast diskuteras i samband med fjärde perioden. Av vikt är, att de åtgärder, som de garanterande staternas parlament hava att vidtaga, icke bliva fördröjda över den 31 december 1922.

Fjärde perioden. Från emissionen av lånet till slutet av övergångsperioden, den 31 december 1924.

Om någon av de garanterande regeringarna föredrager, kan densamma naturligtvis bliva satt i tillfälle att direkt till österrikiska regeringen lämna lån av egna medel. Vi förutsätta dock, att de flesta regeringar föredraga att inskränka sitt bistånd till beviljandet av en garanti. Dessa garantier kunde beviljas under någon av följande tre former:

a) Var och en av de garanterande staterna ikläder sig solidariskt ansvar för österrikiska lån till ett högsta belopp av 650 mill. guld kronor. En dylik garanti skulle möjliggöra en placering av dessa lån på de mest fördelaktiga villkor, men vi anse av politiska skäl omöjligt att åstadkomma en dylik samfäll och solidarisk garanti.

b) Staterna garantera, var för sig, ett av Österrike emitterat lån till visst maximibelopp, utgörande viss överenskommen del av det erforderliga totalbeloppet, med de av Österrike pantförskrivna tillgångarna samt vederbörande stats egen borgen såsom säkerhet. Därest t. ex. tio stater ställa dylik garanti med lika belopp, skulle uppstå tio österrikiska lån, alla garanterade av samma österrikiska tillgångar, men vardera dessutom av en av staterna. En dylik plan skulle väsentligen inskränka marknaden för de österrikiska lånen och i hög grad fördröja den tidpunkt, då man kan hoppas, att den österrikiska krediten skall vara tillräckligt stark, för att ett österrikiskt lån skall kunna placeras utan utländsk garanti.

c) De garanterande staterna överenskomma att garantera en bestämd del av ett enda österrikiskt lån, avsett att alltefter behov utgivas i en eller flera emissioner. Om man t. ex. såsom ovan antager, att tio stater lämna garanti i lika proportioner, skulle varje emission av varje stat garanteras intill tio procent. De pantförskrivna tillgångarna skulle utgöra säkerhet för hela emissionen, men var och en av de garanterande staterna skulle endast bliva ansvarig intill 10 procent.

Finanskommittén anser sig böra giva sitt förord åt denna sista lösning, men frågan om garantiernas tillämpning synes snarast böra bestämmas genom överenskommelse med det emissionsföretag eller den grupp av emissionsföretag, som får i uppdrag att söka genomföra emissionen av ett långfristigt lån. Beslutet angående den form, under vilken garantierna skola tillämpas beträffande emissionen av de för tredje perioden förutsedda skattkammarväxlar, måste emellertid fattas snarast.

Att för närvarande ytterligare fördjupa sig i dessa tekniska detaljer synes icke nödvändigt. Då de här antyd, är avsikten därmed endast att helt allmänt angiva naturen av de garantier, som böra begäras av de olika regeringarna, och att understryka, att de lagar, som lämna bemyndigande till dessa garantier, måste erhålla en för olika eventualiteter tillräckligt vid avfattning. Det är emellertid vår övertygelse att, därest ifrågasvarande garantier beviljas, det ej kommer att möta överstigliga hinder för de nödvändiga lånens placering vid lämplig tidpunkt antingen inom Österrike eller på lånemarknader utanför Österrike, allt dock under förutsättning, att österrikiska regeringen och folket under mellantiden

ådagalagt, att de äro förtjänta av den ifrågasatta hjälpen genom att med alla till buds stående medel medverka till ett effektivt genomförande av reformplanen och ett tillfredsställande fungerande av det av Nationernas förbund fastställda kontrollsystemet.

Fråga 6.

Finanskommittén anmodas uttala sin mening beträffande de väsentliga betingelserna för varje kontroll, som må införas för effektivt genomförande av kommitténs rekommendationer i fråga om återställande av jämvikt i Österrikes budget och kredit.

Svar:

Kontrollmyndigheten bör hava till ändamål att bistå österrikiska regeringen och samarbeta med densamma för genomförande av det genomgripande reformprogram, av vars förverkligande möjligheten att erhålla lån är beroende.

Detta program bör i förväg antagas av österrikiska regeringen, stadfästas av Nationernas förbunds råd eller dess österrikiska kommitté, samt dessutom antagas av österrikiska parlamentet. Parlamentets beslut i berörda hänseende får emellertid icke innebära endast ett allmänt godkännande i princip, som ej fritager regeringen från att begära stadfästelse i lagstiftningsväg av den serie reorganisations-, besparings- och skatteåtgärder, som behöva vidtagas för planens genomförande. Det förutsättes, att ifrågavarande första godkännande skall lämna regeringen fullmakt att i samförstånd med kontrollmyndigheten fatta beslut av alla slag i överensstämmelse med det godkända programmet och avseende dessas förverkligande.

Det av Nationernas förbund stadfästade programmet bör för övrigt vara att anse som kontrollmyndighetens rättesnöre och källan till dess auktoritet. Kontrollmyndigheten bör tillse att programmet bringas i verkställighet, men skall icke äga någon befogenhet att påkalla åtgärder, som ligga utom programmet eller stå i strid därmed.

För att kontrollmyndigheten skall kunna utföra sin uppgift, bör densamma äga rätt att föreskriva, vilka räkenskaper, översikter och periodiska rapporter, som skola föreläggas densamma, att infordra alla erforderliga upplysningar från de olika myndigheterna, att företaga eller låta företaga de räkenskapsgranskningar och de undersökningar på ort och ställe, som kunna anses påkallade. Den sedelutgivande banken, som är avsedd att bliva statens kassaförvaltare, bör insamla och sammanställa alla besked beträffande inkomster och utgifter samt lämna kontrollmyndigheten regelbundna uppställningar angående de olika österrikiska myndigheternas inkomster, utgifter och creditsaldon.

Utan föregående, av kontrollmyndigheten lämnat bemyndigande, må icke någon låneoperation, av vad slag den än må vara, företagas.

Inkomsten av de såsom säkerhet för de olika lånen avsedda inkomsterna, liksom samtliga de belopp, som inflyta av lånen, böra sammanföras å särskilda konton i den sedelutgivande banken; några uttagningar å dessa skola icke kunna göras utan föregående tillstånd därtill från kontrollmyndigheten.

Fråga 7.

Finanskommittén anmodas avgiva ett detaljerat utlåtande beträffande beskaffenheten av den kontroll, som bör upprättas i Österrike.

Svar

Med anledning av denna begäran har finanskommittén äran för österrikiska kommittén framlägga följande enhälliga uttalanden.

Införandet av en för Österrike avsedd kontroll uppställer nya problem, för vilkas lösning precedensfall endast med största varsamhet kunna åberopas.

Kontrollens uppgifter, sådana de på finanskommitténs förslag redan blivit av österrikiska kommittén fastställda, härflyta från ett program, stadfäst av såväl Nationernas förbunds råd som österrikiska parlamentet.

Gentemot österrikiska regeringen, som skall befullmäktigas att genomföra programmet, är kontrollmyndighetens uppgift att påyrka, att ifrågavarande program bringas i verkställighet.

Härav följer: 1) att till- och avsättande av kontrollmyndighetens tjänstemän bör förbehållas åt Nationernas förbunds råd, under vars överinseende programmet är avsett att genomföras, 2) att rådet icke kan betrakta genomförandet av programmet som en detsamma ej vidkommande angelägenhet, och att periodiska redogörelser över reformarbetets framåtskridande böra föreläggas detsamma.

Bör emellertid rådets roll vara begränsad härtill?

Därest vid genomförandet av programmet bristfälligheter eller missbruk yppas, synes rådet böra fungera som överinstans för avgörande av dylika frågor.

Av vikt är dock, att kontrollmyndighetens tjänstemän hava full ansvarighet, samt att tendens ej uppstår att genom beständiga och oberättigade hänvänelser söka inblanda rådet i Österrikes finansförvaltning. Endast därigenom att det bestämt anges, i vilka fall och av vilka intresserade parter hänvändelse till rådet må ske, kunna berörda olägenheter undvikas.

Bland de intresserade parter, som böra äga nämnda rätt, kommer i första rummet österrikiska regeringen. I betraktande bör emellertid även tagas de garanterande staternas rätt. Nämnda stater kunna i själva verket icke stå likgiltiga för återuppbyggnadspolitikens fortgång. Kommer densamma att medföra en ökning eller minskning av den risk, som de genom garantierna iklätt sig? Endast missbruk, som äventyra programmets tillfredsställande genomförande, skola emellertid härvid kunna föranleda hänvändelse till rådet.

Huru skola vidare de garanterande regeringarna sättas i tillfälle att bevaka sina intressen i fråga om kontrollprogrammets tillfredsställande genomförande?

Det synes till att börja med icke kunna ifrågasättas, att utövandet av kontrollen anförtros åt ombud för de garanterande staterna; kontrollen bör utövas uteslutande under överinseende av Nationernas förbunds råd. I syfte att rådet må kunna orubbat bevara sin myndighet och sin ställning som skiljedomare, kan det med hänsyn även till Österrikes intresse icke ifrågasättas, att det i rådets namn utövade kontrolluppdraget sammanblandas med ombudsmannaskapet för de intresserade regeringarna, vilka tillerkänts rätt att göra hänvänelser till rådet. Däremot kan man tillerkänna de garanterande staternas ombud rätt att, samman-

trädande såsom kommitté, följa programmets utförande och att erhålla de för bedömande härav nödiga upplysningarna.

Huru böra förbindelserna mellan denna kommitté och kontrollmyndigheten ordnas?

Därest rådet skall utgöra högsta myndigheten, torde det utan tvivel vara olämpligt, att kommittén är i permanent verksamhet på samma plats som kontrollören. Vi föreslå därför, att kommittén skall sammanträda periodiskt t. ex. var tredje eller sjätte månad och helst å den plats, där Nationernas förbund har sitt säte. Vid sammanträde med kontrollmyndighetens tjänstemän skulle nämnda kommitté äga rätt begära upplysningar och förklaringar av varje slag, men ej äga befogenhet att giva dem instruktioner. I händelse allvarliga svårigheter skulle yppas eller tvist uppstå med anledning av något allvarligare missförhållande, skulle rådet tillkallas såsom skiljedomare.

Härnäst uppställer sig frågan, huruvida kontrolluppdraget bör anförtros åt en enda person eller åt en kommitté. I avsikt att nedbringa kostnaderna för kontrollen till minsta möjliga belopp och för åvägabringande av den oundgängliga enhetligheten i uppfattning, skulle en enda kontrollör högeligen vara att föredraga. Det skulle stå honom fritt att försäkra sig om några medhjälpare, utsedda med hänsyn till deras tekniska sakkunskap.

Kostnaderna för kontrollen skulle fastställas genom beslut av Nationernas förbunds råd samt påföras österrikiska budgeten.

Kontrollen skulle upphöra genom beslut av Nationernas förbunds råd, sedan detta konstaterat, att Österrikes finansiella stabilitet betryggats genom reformernas verkställande, utan prejudicerande av den särskilda kontrollen över de för lånets amortering och förräntning avsedda panterna.

Allmän redogörelse för läget i Österrike.

Finanskommittén har i sin utredning beträffande de åtgärder, som erfordras för återupprättande av de österrikiska finanserna, måst begränsa sig till finansiella synpunkter. Den erkänner dock, att vid sidan härav återstår att taga i betraktande det fundamentala problemet beträffande Österrikes ekonomiska läge. Även om Österrike lyckas under en viss tid uppnå en sund finansiell ställning, kommer det dock icke att kunna bibehålla densamma och tillgodose sin nuvarande befolknings behov med mindre produktionen ökas och avpassas på ett sådant sätt, att jämväl handelsbalansen kommer i jämvikt, med hänsynstagande naturligtvis till den betydande export, som ej kommer till synes i handelsstatistiken.

Nämnda balans är för närvarande synnerligen ofördelaktig, beroende delvis på inflationen och rubbningarna inom penningväsendet, men är helt visst ej uteslutande förorsakad av dessa företeelser. Det är för den skull av största vikt att vidtaga alla anstalter, som kunna ifrågakomma: förbättrande av de internationella ekonomiska förbindelserna, skapande av förutsättningar för att stärka Wiens betydelse såsom nederlagsplats, utvidgande av finansiella operationer och transitoaffärer, samt vidtagande av åtgärder, ägnade att tillföra landet utländskt privat kapital för utvecklingen av dess produktiva tillgångar.

Nämnda spørsmål ligga emellertid utom området för finanskommitténs behörighet. Om en ändamålsenlig finanspolitik tillämpas och fullföljes, kommer

Österrikes ekonomiska ställning att stadga sig, därigenom att produktionen ökas och en stor del av befolkningen knytes till ekonomisk verksamhet — eller ock kommer det ekonomiska nödläget att tvinga befolkningen till utvandring eller att försätta densamma i armod. Detta vore i alla händelser dock bättre än allmän omstörtning och ett utarmande av den stora massan av stadsbefolkningen, något som är oundvikligt, ifall den nuvarande finansiella upplösningen fortfar. Genom denna finansiella upplösning undanryckes nämligen grundvalen för den ekonomiska anpassning, som ännu är möjlig.

Finanskommittén anser som sin plikt att framlägga sina slutsatser under formen av en mycket allvarlig varning. Österrike har sedan tre år tillbaka till stor del levat av offentliga och privata lånemedel, som frivilligt eller ofrivilligt blivit gåvomedel; det har levat av enskild välgörenhet och de förluster, som utländska spekulanter gjort genom österrikiska kronans fall. Dylika hjälpmedel kunna icke under några förhållanden i längden påräknas och på angivet sätt tagas i bruk. Österrike har konsumerat betydligt mer än vad det producerat. De stora belopp, som förskotterats detsamma, och som borde hava använts för återställande av dess finanser och för dess ekonomiska återuppbyggande, hava blivit förbrukade för löpande behov. Alla nya förskott måste användas för genomförandet av reformer, och bör Österrike inom snar framtid icke förbruka mer, än vad det självt kan frambringa. Själva perioden för reformernas genomförande måste, även om nya krediter kunna erhållas, bliva synnerligen svår att genomgå, och ju längre man uppskjuter densamma, desto svårare kommer den att bliva.

I bästa fall komma levnadsvillkoren att nästa år, då Österrike mödosamt skall söka återuppbygga sin ställning, gestalta sig hårdare än under det förflutna året, då de för återuppbyggandet avsedda lånemedlen förbrukades för löpande behov, utan att några reformer genomfördes.

Det är ej fråga om att välja mellan att bibehålla det förflutna årets levnadsvillkor och att förbättra desamma, utan det är nödvändigt välja mellan en period av svårigheter, som måhända äro större än de som mött sedan 1919 men dock förbereda en verklig förbättring för framtiden — detta är det gynnsammaste antagandet — och ett nedsjunkande i ett kaotiskt elände och armod, utan motstycke i nutiden, bortsett från Ryssland.

Det finnes intet hopp för Österrike, med mindre detsamma är berett att underkasta sig och stödja en myndighet, vars plikt skall vara att genomdriva reformer, medförande en svårare belägenhet än den nuvarande, ty endast och allenast därigenom kommer Österrike att kunna undgå ett ännu fruktansvärdare öde.

Vid studiet av ovannämnda frågor har finanskommittén haft följande sammansättning:

Ordförande: M. Janssen.

Medlemmar: M. Arai.

M. Avenol.

Sir Basil Blackett.

M. Fass (som ersättare för Sir Basil Blackett).

Dr Pospisil.

Sir Henry Strakosch.

Tillfälliga medlemmar: M. Maggiorino Ferraris.

M. A. Sarasin.